

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Методичні вказівки до виконання курсової роботи
для здобувачів *першого (бакалаврського)* рівня вищої освіти
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійної програми «Психологія бізнесу та дизайн мислення»

Обговорено і рекомендовано на
засіданні кафедри психології і
креативних індустрій
Протокол № 15
Від « 08 » листопада 2023 р.

Чернігів 2023

Соціальна психологія. Методичні вказівки до виконання курсової роботи для здобувачів *першого (бакалаврського)* рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» освітньо-професійної програми «Психологія бізнесу та дизайн мислення» / Укл.: Лещенко М.Є. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. – 30 с.

Укладач: Лещенко Марина Євгеніївна, старший викладач кафедри психології і креативних індустрій

Відповідальна за випуск: Поленкова М.В., завідувачка кафедри психології і креативних індустрій, доктор економічних наук, доцент

Рецензент: Філіпович В.М., кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології і креативних індустрій Національного університету «Чернігівська політехніка»

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2 ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	5
3 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КУРСОВОЇ РОБОТИ	8
4 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	14
5 ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	17
6 КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ЗАХИСТІ КУРСОВОЇ РОБОТИ	19
7 ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»	20
8 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	21
9 ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА.....	25
ДОДАТКИ.....	26

ПЕРЕДМОВА

Однією з форм атестації бакалаврів спеціальності 053 «Психологія» є написання та захист курсової роботи за обраною тематикою. Виконання курсової роботи дає можливість здобувачу вищої освіти не тільки глибоко засвоїти нормативний курс «Соціальної психології», а й сприяє розвитку його творчого мислення і навичок самостійної науково-дослідницької роботи, створює можливості для використання отриманих знань на практиці.

Винесення результатів конкретного дослідження на публічний захист забезпечує здобувачу вищої освіти не тільки міцне засвоєння матеріалу курсової роботи, а й прищеплення навичок відстоювання своїх наукових переконань. Під час підготовки й захисту курсової роботи здобувачі вчаться чітко і доступно викладати результати дослідження, набуваючи досвіду прилюдного виступу і ведення наукової полеміки.

Користуючись методичними вказівками здобувачі матимуть змогу системно вирішити передбачене навчальним планом завдання і вчасно підготувати курсову роботу до захисту в екзаменаційній комісії.

Методичні вказівки розроблено у відповідності до вимог освітньо-професійної програми «Психологія бізнесу та дизайн мислення» з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія».

Методичні вказівки містять перелік тем та особливості розкриття сутності етапів написання курсової роботи, визначають терміни виконання, особливості звітності та сприяють дотриманню єдиних вимог до їх оформлення.

Використані скорочення:

ЗВО – здобувач вищої освіти;

НПП – науково-педагогічний працівник.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота – це індивідуальна письмова робота, призначена для того, щоб ЗВО навчилися досліджувати конкретну тему або проблему, розширювати свої знання в обраній галузі і розвивати навички наукової роботи.

Метою написання курсової роботи з дисципліни «Соціальна психологія» є:

– поглиблення, систематизація та закріплення теоретичних і практичних знань;

– навчання застосуванню отриманих знань для вирішення прикладних задач;

– розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою

дослідження, пов'язаного з темою роботи;

- творчий пошук шляхів, спрямованих на розв'язання існуючих психологічних проблем у суспільстві;
- отримання навичок формування власних висновків, чіткої аргументації, обґрунтування рекомендацій і пропозицій з теми роботи.

Основним завданням курсової роботи є освоєння реферативних форм наукової діяльності. При цьому ЗВО повинні:

- засвоїти основи соціальної психології, основні проблеми розвитку суспільства, закономірності спілкування, соціально-психологічні аспекти формування і поведінки особистості;
- набути вмінь проводити соціально-психологічні дослідження.

Керівництво курсовою роботою здійснюється кваліфікованими науково-педагогічними працівниками. Тематика курсових робіт може щорічно корегуватись зі врахуванням розвитку соціальної психології як галузі знань, а також змін в соціумі.

ЗВО слід мати на увазі, що курсова робота повинна мати чітко регламентовану структуру, характер і стиль викладу наукової інформації повинен відповідати вимогам наукової комунікації (при висвітленні думки необхідно уникати вживання особового займенника «я»).

Порядок виконання роботи встановлюється на початку навчального року. ЗВО несе відповідальність за дотримання встановлених вимог до написання курсової роботи і регламенту її виконання.

Курсова робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, не містить обґрунтованих висновків, перевищує встановлені норми і вимоги щодо академічної доброчесності, до захисту не допускається.

2 ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1 Основні етапи виконання курсової роботи

Курсову роботу виконують у такій послідовності:

- ознайомлення ЗВО з основними вимогами, що висуваються до виконання курсової роботи;
- вибір теми курсової роботи;
- аналіз літературних джерел, вивчення теоретичних і практичних матеріалів з обраної теми;
- розробка плану курсової роботи;
- збір матеріалів, складання бібліографії, аналіз та узагальнення зібраного матеріалу;

- виклад проаналізованого та систематизованого матеріалу відповідно плану, затвердженого у завданнях на виконання курсової роботи;
- проведення емпіричного дослідження (за необхідністю), виконання розрахунків, у тому числі із застосуванням методів математичної статистики;
- формулювання висновків.
- оформлення курсової роботи відповідно до вимог;
- підготовка до захисту та захист курсової роботи.

Перш за все ЗВО повинен зробити вибір теми дослідження (тематика курсових робіт приведена в РОЗДІЛІ 7).

Після визначення теми ЗВО консультується з науковим керівником і отримує від нього поради стосовно підготовки матеріалу, формулювання мети і основних завдань курсової роботи. Перші кроки повинні бути направлені на ознайомлення із матеріалом теми: перечитування відповідних розділів тем в підручниках, власних конспектів лекцій, заміток на семінарських чи практичних заняттях, словників і довідників. Підсумок цього етапу виражається у складеному здобувачем плані курсової роботи.

Структура плану повинна складатись, як правило, з двох-трьох вузлових питань. Останні повинні бути чітко і ясно сформульовані, представляти єдину систему, в якій кожний наступний пункт розвиває і доповнює попередній. План буде складений не правильно, якщо формулювання питань будуть дублювати назву теми курсової роботи.

Важливим етапом в процесі виконання курсової роботи є складання списку літератури (перелік посилань). До нього повинні увійти монографії, посібники, курси лекцій, матеріали наукових конференцій тощо.

За допомогою літературних джерел можна ознайомитись з основними дослідженнями, переглянути проблемні праці провідних вітчизняних та зарубіжних психологів за тематикою курсової роботи, обов'язково використовуючи публікації в періодичній пресі, довідкову літературу і статистичні матеріали.

Працюючи з монографічною та періодичною літературою, конкретним матеріалом, узагальнюючи фактичні дані, здобувачі вчаться аналізувати складні процеси, що відбуваються в суспільстві, виявляти тенденції і закономірності соціального розвитку, ясно і чітко формулювати свою власну думку.

Кінцевим підсумком вивчення спеціальної літератури з наукової проблеми повинно стати вироблення стрункої логіки курсової роботи і складання плану в остаточному варіанті. Після цього план затверджує науковий керівник.

Для того, щоб весь матеріал був більш оптимально розподілений за розділами та параграфами, план може бути поданий у вигляді плану-проекту, де

буде відображена, розгорнута структура роботи, чітко розташовані ключові питання і основні конкретні моменти в їх логічній послідовності.

Після того як складено і узгоджено план-проект курсової роботи, виконується «чорновий» варіант роботи, який подається для ознайомлення науковому керівникові. З урахуванням зауважень виконується «чистовий» варіант роботи. Необхідно пам'ятати, що текст роботи повинен відповідати плану. Теоретичні положення повинні бути обґрунтовані і підкріплені аналізом фактичного та статистичного матеріалу. Схеми, таблиці, графіки, що наводяться в роботі, необхідно проаналізувати, супроводжуючи коментарями.

Виконану курсову роботу слід подати на кафедру за 20 днів до захисту роботи, для студентів заочної форми навчання – за 30 днів до початку сесії. Подана на кафедру робота рецензується, остаточна оцінка виставляється за підсумками захисту її перед комісією.

Курсова робота виконується під керівництвом НПП, який здійснює рецензування роботи.

Тематика курсових робіт визначається змістом навчальної дисципліни. Вона розробляється і затверджується кафедрою. Тема курсової роботи має бути пов'язаною з науковими інтересами здобувача, його практичною діяльністю і сприяти максимальному використанню здобутих знань і практичних навичок. ЗВО має право запропонувати свою тему курсової роботи, але при цьому він повинен обґрунтувати науковому керівнику доцільність її вибору та розробки.

У рецензії науковий керівник дає стислу характеристику роботи, оцінює її теоретичний рівень, глибину досліджень, переваги та недоліки, обґрунтованість і доцільність зроблених висновків та запропонованих рекомендацій, відповідність оформлення вимогам до курсових робіт. Якщо оцінка позитивна, ЗВО допускається до захисту курсової роботи.

У разі негативної оцінки курсова робота разом з рецензією повертається ЗВО, який повинен доопрацювати її з урахуванням зауважень і лише після цього доопрацьований варіант подати науковому керівнику повторно.

2.2 Обов'язки керівника курсової роботи

Здобувачів забезпечують методичними вказівками з виконання курсової роботи.

У встановлений термін ЗВО звітує перед науковим керівником кафедри, який фіксує ступінь готовності курсової роботи.

Обов'язки наукового керівника курсової роботи:

– надавати допомогу при виборі теми, її остаточного формулювання та меж розкриття;

– рекомендувати спеціальну, нормативну літературу та інформаційні джерела за обраною темою;

- консультувати ЗВО з питань виконання роботи;
- контролювати дотримання плану роботи, якість та самостійність виконання роботи, інформувати завідувача кафедри про хід підготовки роботи до захисту;
- давати рецензію на курсову роботу.

2.3 Обов'язки ЗВО

Тема курсової роботи закріплюється за здобувачем.

ЗВО зобов'язаний дотримуватись графіка, звітувати в передбачені строки перед керівником про хід роботи, отримувати необхідні консультації.

Відповідальність за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань та якість оформлення роботи несе ЗВО разом з його керівником.

ЗВО повинен написати та оформити текст курсової роботи згідно вимог та у встановлений термін.

Своєчасно надати курсову роботу для попереднього розгляду на кафедру, отримати необхідні рецензії та відгук керівника.

ЗВО має дотримуватись принципів академічної доброчесності [1].

Курсова робота та довідка про академічну доброчесність подаються здобувачем на кафедру не пізніше, ніж за два тижні до дня захисту.

3 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1 Структура курсової роботи

Назва курсової роботи повинна відповідати назві що є у загальному переліку тем. Деякі зміни до обраної наукової теми погоджуються з науковим керівником.

При написанні курсової роботи ЗВО повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі результати, тобто дотримуватись принципів академічної доброчесності.

В курсовій роботі необхідно стисло, логічно і аргументовано викладати зміст і результати наукового дослідження, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

Курсова робота до захисту подається зброшурованою.

Структура курсової роботи – це чітко регламентована послідовність розміщення її основних частин довідково-супровідного і змістового характеру. Вона відображає зовнішнє розміщення та внутрішній логічний зв'язок наукового дослідження і свідчить про рівень її загальної підготовки.

Курсова робота, з урахуванням порядку розміщення, повинна складатися з таких структурних компонентів:

- титульний аркуш;

- зміст;
- вступ (актуальність проблеми, мета та завдання дослідження, методи дослідження, структура роботи.);
- основна частина (розділи);
- перелік посилань;
- додатки (за потреби).

Кожний з цих елементів, а також розділи основної частини та додатки мають починатися з нової сторінки.

3.2 Титульна сторінка

Титульний аркуш є першою сторінкою курсової роботи. Він заповнюється за чітко визначеними правилами і повинен містити такі елементи (див. додаток А):

- назва закладу вищої освіти;
- назва навчально-наукового інституту;
- назва факультету;
- назва кафедри, на якій виконувалася курсова робота;
- прізвище, ім'я, по батькові студента (у називному відмінку);
- вид викладу наукового матеріалу – курсова робота;
- назва курсової роботи (без слова «тема»);
- курс та група здобувача;
- прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання наукового керівника;
- місце виконання і рік написання роботи.

3.3 Зміст

Зміст (одна сторінка) – має складатися з трьох блоків розділів: теоретичний, аналітичний та емпіричний. Зміст включає: вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів; висновки; перелік посилань; додатки.

Заголовки у змісті повинні точно повторювати заголовки у тексті, і скорочення їх не допускаються. Навпроти кожної позиції проставляються номери сторінок, які вказують на початок викладення матеріалу.

Заголовки одного рівня рубрикації тексту необхідно розміщувати один під одним. Заголовки кожного подальшого рівня зміщені вправо по відношенню до заголовків попереднього рівня на абзацний відступ. Крапка в кінці заголовка не ставиться (див. додаток Б).

3.4 Вступ

У вступі зазначається проблема, що потребує дослідження, ступінь її дослідження, актуальність проведення і мета досліджень у обраному напрямі, завдання, що вирішуються для досягнення мети, об'єкт і предмет досліджень, наукова новизна дослідження. Обсяг вступу – 2-2,5 сторінки (див. додаток В)

Вступ має такі складові:

- актуальність теми для фахової діяльності;
- оцінка сучасного стану наукової розробки проблеми, відмічаючи практичні дослідження в даному напрямку та провідних вчених і фахівців з даної сфери;
- мета дослідження, яка повинна бути чіткою, зрозумілою, стисло відображати той результат, якого прагне досягти автор;
- завдання роботи, які відображають послідовність та етапи досягнення мети дослідження;
- об'єкт дослідження, який визначає сферу, область дослідження;
- предмет дослідження;
- наукова новизна одержаних результатів;
- практичне значення одержаних результатів;
- коротка характеристика методів, що використовувалися у дослідженні;
- структура роботи.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння наукових джерел щодо розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання.

Мета і завдання дослідження. Спочатку формулюється мета роботи, а за нею викладаються завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Мета роботи – це те, заради чого проводиться дане дослідження, пишеться робота, вона повинна бути тісно пов'язана з назвою роботи. Правильне визначення мети надає змогу виокремити власний напрямок дослідження, упорядкувати пошук і аналіз матеріалу, підвищити якість роботи, уникнути загальних міркувань. Формулювати мету можна починаючи словами: «Вивчити...», «Визначити...», «З'ясувати...», «Встановити...» тощо. Завдання повинні конкретизувати мету роботи; їх визначення пов'язане з назвами основних розділів.

Об'єкт дослідження – це обраний для вивчення процес або явище, в межах якого існує проблемна ситуація.

Предмет дослідження – це сторона, частина об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага, оскільки предмет дослідження визначає тему роботи.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукова робота спрямована на отримання нових наукових знань, або перевірку чи уточнення раніш одержаних наукових результатів. Необхідно стисло вказати, що нового було отримано в результаті проведених досліджень.

Практичне значення одержаних результатів. При отриманні результатів, які можуть бути використані на практиці, слід стисло викласти у чому вони полягають і як саме їх можна використати.

Методи дослідження. Викладається перелік всіх використаних в дослідженні методів (як загальних, так і специфічних).

Структура роботи. У цьому підпункті, з урахуванням послідовності розміщення, необхідно подати перелік структурних компонентів курсової роботи й подати кількісні характеристики її основного обсягу (кількість сторінок з урахуванням списку джерел і додатків), ілюстрацій, таблиць, списку використаних джерел і додатків. Сформулювати цей підпункт можна так: «Робота складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (вказати кількість), додатків (вказати кількість). Зміст роботи висвітлено на ... (вказати кількість) сторінках основного тексту і містить (вказати кількість) таблиць і (вказати кількість) рисунків».

3.5. Основна частина

Основна частина курсової роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. В кінці кожного розділу формують висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів.

У розділах основної частини подають:

- ✓ огляд літератури за темою дослідження;
- ✓ обґрунтування основних підходів, парадигм, концепцій, законів, що складають наукову і теоретичну основу дослідження;
- ✓ виклад методів досліджень;
- ✓ відомості про результати проведення теоретичних і (або) експериментальних досліджень;
- ✓ аналіз і узагальнення результатів досліджень.

У **першому розділі** роботи викладається огляд літератури. У ньому слід стисло окреслити основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою і визначити невирішені чи недостатньо вирішені питання. Саме ці питання (чи їх частина) і мають бути відправною точкою для проведення власного дослідження.

У процесі роботи над роботою підбираються та вивчаються першоджерела, складається бібліографія. Дієву допомогу студентам у цьому надає науковий керівник, а також працівники бібліотек. Самостійний пошук літературних джерел здійснюється за допомогою бібліотечних каталогів (систематичного, алфавітного), реферативних журналів, бібліографічних довідників. Потрібно приділити увагу сучасним закордонним розробкам з даної теми. Кількість та якість відібраних наукових джерел повинна задовольняти вимогу всебічного та повного розкриття теми. Спочатку потрібно ознайомитися з основною

літературою (підручниками, монографіями, теоретичними статтями), а далі – прикладною (статтями про конкретні дослідження).

У першому розділі також розглядаються наукові та теоретичні аспекти проблеми, що досліджується.

Для більш детального теоретичного обґрунтування проблеми дослідження, враховуючи кваліфікаційний рівень курсової роботи, рекомендується проаналізувати не менше 30 літературних джерел як вітчизняних, так і зарубіжних авторів. При цьому не можна обмежуватися лише переказом наявної інформації, констатацією фактів, отриманих іншими авторами, а обов'язково провести аналіз матеріалу й наголосити на суперечливих моментах і маловивчених питаннях.

При написанні курсової роботи студент повинен **обов'язково** посилатися на цитовані джерела, або на ті джерела, звідки взято ідеї, висновки, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. **Відсутність посилань розцінюється, як прямий плагіат.** Посилатися слід на останні видання публікацій.

Посилання в тексті на інформаційні джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...». Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в квадратних дужках необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке є посилання.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

У **другому розділі** докладно викладаються та обґрунтовуються всі використані в роботі дослідницькі методи, послідовність та зміст всіх етапів проведеного дослідження. Пропонується власний підхід щодо визначення проблеми та шляхів її розв'язання.

У **третьому розділі (емпірична частина)** докладно викладаються та аналізуються всі результати проведених досліджень із оцінкою повноти вирішення поставлених завдань. Значно підвищує науковий рівень роботи зіставлення результатів власних досліджень автора із результатами, що були отримані іншими дослідниками. Виклад матеріалу підпорядковується певній провідній ідеї, що чітко визначена автором. Також визначаються і пропонуються і можливі альтернативні шляхи вирішення проблеми, що досліджується.

У цьому розділі необхідно стисло, але аргументовано, змістовно і відповідно до логіки процесу дослідження, назвати усі методи і методики, які було використано для виконання поставлених завдань, визначаючи, що

конкретно досліджувалося за допомогою того чи іншого методу.

Крім того, у цьому розділі необхідно охарактеризувати особливості організації дослідження, зокрема, розкрити його етапи, час, місце й умови проведення.

В емпіричній частині детально висвітлюють результати дослідження автора з характеристикою проведеної роботи, що він вносить у розв'язання цієї проблеми. При цьому необхідно наголосити на повноті виконання завдання дослідження й достовірності отриманих результатів.

Кожен розділ роботи повинен завершуватись короткими висновками, де у формі тез необхідно відобразити подані у розділі теоретичні і практичні результати.

3.6. Висновки

Викладають наукові і практичні результати, що одержані в курсовій роботі. Показується ступінь розв'язання наукової теми, її значення для науки.

В першому пункті висновків коротко оцінюють стан проблеми. Далі у висновках розкривають методи розв'язання поставленої в курсовій роботі наукової проблеми, їх практичне значення. У висновках, у співвідношенні із завданнями, повинен бути відображений процес проведення наукового пошуку у теоретичному плані та емпіричному за необхідністю (залежно від поглядів автора). Загальні висновки не повинні замінюватись об'єднанням висновків за розділами, які є стислим аналізом результатів виконаної теоретичної чи емпіричної частини роботи. Рекомендований обсяг висновків – до 2-3 сторінки.

3.7. Перелік посилань

До переліку посилань слід включати джерела, на які в тексті є посилання. Список складається з нормативних актів, нормативних документів, вітчизняної та зарубіжної наукової та спеціальної літератури, фахових видань, електронних ресурсів. Вимоги до оформлення переліку посилань наведені в ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»; ДСТУ 3582:2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ)» та ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 «Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання».

Використання літературних російськомовних джерел (російського видання) в роботі є недопустимим.

3.8. Додатки

За необхідністю до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття курсової роботи (таблиці, формули, розрахунки, ілюстрації і та ін.).

4 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1 Загальні вимоги

Обсяг основного тексту курсової роботи ЗВО освітнього ступеня бакалавра має складати 30-35 сторінок, основного тексту (з урахуванням списку використаних джерел, але без додатків). Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

Кваліфікаційна робота оформлюється в електронному вигляді державною або англійською мовою.

Текст друкують за допомогою комп'ютера на сторінці формату А-4 через 1,5 міжрядкових (комп'ютерних) інтервали, шрифт Times New Roman, 14 з полями не менше таких розмірів: лівий – 25 мм, правий – 10 мм, верхній і нижній – 20 мм. Розмір абзацного відступу – 1,25 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – всюди однакова.

Текст основної частини поділяють на розділи та підрозділи.

Заголовки структурних частин: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох чи більше речень, їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком і текстом повинна дорівнювати 1-2 інтервалам. Кожен розділ слід починати з нової сторінки.

4.2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не проставляють, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Підписи розділів «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ», «ДОДАТКИ» подаються в тексті без додавання порядкового номера.

Заголовки розділів нумеруються та друкуються з нової сторінки (див. додаток Г).

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку, наприклад: «2.3.» – третій підрозділ другого розділу. Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) і таблиці необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрації позначають словом «Рисунок» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком тих, що подані в додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: «Рисунок 1.2» – другий рисунок першого розділу. Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією в центрі. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підрисунковий текст). Позначення «Рисунок» разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних.

Приклад наведення ілюстрації:

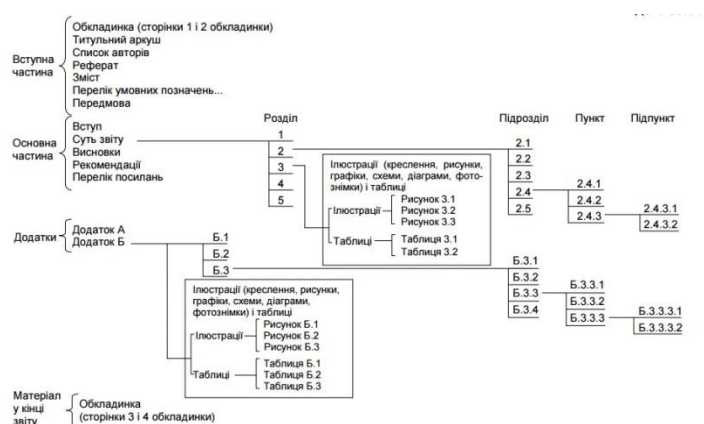

Рисунок 1.1 – Структурна схема звіту

Таблиці теж нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. По центру перед відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» – друга таблиця першого розділу.

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз ліворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження таблиці» і вказують номер, наприклад: «Продовження таблиці 1.2».

Формули нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого берега в крайньому правому положенні на рядку аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках арабськими цифрами, наприклад: «3.1» – перша формула третього розділу.

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у тексті. Інші нумерувати не рекомендується.

4.3 Таблиці

Приклад побудови таблиці:

Таблиця 3.1 - Характеристика і обґрунтування застосування підходів до ефективного керівництва ТОВ «Міст Експрес»

Підходи до ефективного керівництва	Загальна характеристика	Переваги застосування в організації	Недоліки застосування в організації	Обґрунтування вибору ефективного керівництва
Ситуаційний підхід Шлях-ціль Мітчела і Хауса	Керівник направляє підлеглих на досягнення в роботі через вплив на шляхи досягнення мети	Виникнення нової ніші в сервісі потребує залучення інтелекту і нових рівнів знань: кількість мов, комп'ютер, тобто авторитет досягнув рівня компетентності в конкретних виконавчих функціях.	Критична економічна ситуація в країні не дає керівнику основного стимулу - матеріального, а перспективи росту по службі в МП обмежені.	Ця сама криза в економіці не дає інших шансів вижити, як вірити що нині йдемо по шляху до цілі жити краще.

*Складено автором на основі [5]

Таблиця може мати назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) і вміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

4.4 Посилання

У процесі написання роботи ЗВО повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які він наводить в роботі, або на яких ідеях і висновках розробляється проблема.

Посилання в тексті слід зазначати в квадратних дужках порядковим номером за переліком посилань, наприклад: «... у роботах [1–7] ...».

При посиланнях на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, ілюстрації, таблиці, формули, рівняння, додатки зазначають їх номери. При посиланнях слід писати: «... у розділі 4 ...», «... дивись 2.1 ...», «... за 3.3.4 ...», «... відповідно до 2.3.4.1 ...», «... на рис. 1.3 ...» або «... на рисунку 1.3 ...», «... у таблиці 3.2 ...», «... (див. 3.2) ...», «... за формулою (3.1) ...», «... у рівняннях (1.23) – (1.25) ...», «... у додатку Б ...»

4.5 Перелік посилань

Перелік посилань будують у порядку появи посилань у тексті або в алфавітному порядку.

Вимоги до оформлення посилань:

а) посилання на книгу:

1. Економічні аспекти альтернативної енергетики: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти спец. «Екологічний контроль та аудит» / І. Ф. Петренко. – Чернігів: Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», 2020. – 152 с.

б) посилання на статтю:

1. Кузнецова С.А. Парадигма управління грошовими потоками в хаотично структурованій економіці / С.А. Кузнецова, В.М. Вареник // Академічний огляд. – 2012. – №1. – С. 63-68.

в) посилання на електронні джерела інформації:

1. Монетарний огляд за 2011 рік // Офіційний сайт Національного банку України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

г) посилання на нормативні документи:

1. Закон України «Про Антимонопольний комітет України»: за станом на 26 листопада 1993р. / Верховна Рада України. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3659-12&p=1311770615678004>.

4.6 Додатки

Додатки розміщують у порядку появи посилань у тексті. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки і мати заголовок. Над заголовком симетрично відносно тексту сторінки малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера на позначення послідовності (Додаток А).

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки (наприклад: додаток А, додаток Б), за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

5 ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконана курсова робота має не містити академічного плагіату. До захисту допускається робота, яка відповідає нормам унікальності [3].

Перевірена робота реєструється в системі MOODLE на відповідній сторінці. Після реєстрації вона перевіряється та рецензується науковим керівником. У відгуку наукового керівника відмічаються позитивні сторони та недоліки курсової роботи. Якщо курсова робота отримує оцінку «незадовільно», вона повертається ЗВО. До переробленої курсової роботи обов'язково надається первісна рецензія.

Напередодні захисту ЗВО отримує свою курсову роботу, щоб ознайомитись з відгуком та своєчасно підготуватися до відповідей на всі зауваження.

В процесі захисту курсової роботи оцінюється глибина знань ЗВО, його вміння вести дискусію, обґрунтовувати та відстоювати власну точку зору, відповідати на запитання.

Захист курсових робіт проводиться на відкритому засіданні комісії з захисту курсових робіт при обов'язковій присутності голови комісії, який є науковим керівником курсових робіт. Науковий керівник складає відгук на курсову роботу. Розглянувши курсову роботу й відгук наукового керівника, комісія з захисту курсових робіт ухвалює рішення про її захист, який відбувається на кафедрі й на якому ухвалюють рішення про допуск ЗВО до захисту курсової роботи. Тривалість захисту курсової роботи встановлюється в межах 10-15 хвилин.

Процедура захисту включає:

- доповідь ЗВО (презентація) про зміст та результати роботи;
- запитання до ЗВО;
- відповіді ЗВО на запитання членів комісії з захисту курсових робіт;
- обговорення курсової роботи членами комісії;
- рішення комісії про оцінку роботи.

Результати захисту курсової роботи оцінюються у балах, які відповідно конвертуються у оцінки за шкалою ECTS та 4-бальною (традиційною).

Національна шкала	Шкала ECTS	Рейтингова оцінка, бали
5 – відмінно	A	90 – 100
4 – добре	B	82 – 89
	C	75– 81
3 – задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
2 – незадовільно	FX	0 – 59

За результатами захисту курсової роботи на відповідній сторінці у системі MOODLE розміщуються курсова робота, презентація курсової роботи, скан перевірки роботи на плагіат. Файли повинні бути відповідно підписані:

- курсова робота – «КСР_ПІБ ЗВО»
- презентація курсової роботи – «Презентація_ПІБ ЗВО»
- скан-копія перевірки роботи на плагіат – «Плагіат_ПІБ ЗВО»

6 КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ЗАХИСТІ КУРСОВОЇ РОБОТИ

На високу оцінку заслуговують курсові роботи, які характеризуються науковою достовірністю, насиченістю конкретним змістом, багатим фактичним матеріалом, аргументованими висновками, бездоганними орфографією, пунктуацією та стилістикою, чіткістю композиції і правильним оформленням. Враховується ступінь засвоєння ЗВО здобутих знань, здатність ЗВО використати теоретичні знання для вирішення практичних завдань, його грамотність, загальну культуру та ерудицію, а відповіді на запитання членів комісії правильні та глибокі.

Відповідність оцінки курсової роботи здійснюється за наступними критеріями:

А – «відмінно» – 90 - 100. Курсова робота виконана на високому рівні, зміст роботи відповідає виданому завданню, тема розкрита повністю. В роботі присутні елементи актуальності теми, запропоновані шляхи удосконалення обліку зазначеної проблеми. При захисті курсової роботи відповідь побудована на рівні самостійного творчого мислення на основі ґрунтовного знання теоретичних та методологічних питань з соціальної психології; основних понять, практичних підходів аналізу поведінки людини в соціальних групах, грамотне, логічно–послідовне викладання матеріалу, вміння складати аналітичні таблиці, діаграми та графіки, пов'язані з темою дослідження, робити узагальнення та висновки.

В – «добре» – 82 - 89. Зміст курсової роботи відповідає виданому завданню, тема є актуальною на сьогоднішній день і розкрита повністю. При захисті курсової роботи ЗВО дає вірну відповідь на питання, яка побудована на рівні самостійного мислення з елементами творчого пошуку, розуміння ЗВО основних закономірностей викладання навчального матеріалу. Допускаються окремі незначні помилки та неточності при складанні узагальнюючих таблиць.

С – «добре» – 75 - 81 – Зміст курсової роботи відповідає виданому завданню, тема розкрита повністю. При захисті курсової роботи ЗВО дає вірну відповідь на питання, яка побудована на рівні самостійного мислення з елементами творчого пошуку, розуміння ЗВО основних закономірностей викладання навчального матеріалу. Допускаються окремі незначні помилки та неточності у висвітленні неосновних аспектів питання та при складанні узагальнюючих таблиць.

Д – «задовільно» – 66 - 74. – Зміст курсової роботи не повністю відповідає виданому завданню, тема не розкрита повністю. При захисті курсової роботи в цілому вірна відповідь на рівні репродуктивного мислення. Допускаються недостатньо вірні формулювання, окремі незначні помилки у висвітленні основних аспектів питання, незнання ЗВО другорядних понять і категорій.

Е – «задовільно» – 60 - 65. Зміст курсової роботи не повністю відповідає виданому завданню, тема не розкрита повністю. При захисті курсової роботи в цілому вірна відповідь на рівні репродуктивного мислення. Допускаються недостатньо вірні формулювання, окремі помилки у висвітленні основних аспектів питання, невміння ЗВО скласти узагальнюючі таблиці.

FX – «незадовільно» – 0 - 59. Робота виконана на низькому рівні. Зміст роботи не відповідає виданому завданню. При захисті курсової роботи є незнання більшості понять і категорій з соціальної психології, практичних аспектів обраної теми. Неспроможність ЗВО аналізувати матеріал, робити узагальнення та висновки, невірна відповідь на питання.

7 ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

1. Становлення і розвиток соціальної психології як науки.
2. Колективна думка як фактор впливу на прийняття рішень особою.
3. Передумови виникнення соціальної психології як самостійної галузі знання.
4. Соціометричний метод в дослідженні соціальної організації.
5. Особливості становлення предмету соціальної психології як науки.
6. Специфіка процесу соціалізації в соціальній психології.
7. Соціально-психологічні аспекти залежної поведінки в міжособистісних відносинах.
8. Сутність та види групового конфлікту.
9. Сутнісні характеристики процесу спілкування.
10. Стили спілкування в сучасному соціумі.
11. Гендерні маніпуляції в спілкуванні.
12. Статусно-рольові характеристики особистості.
13. Наукова соціально-психологічна трансформація «Я-Концепції».
14. Збереження власної ідентичності в мінливому суспільстві.
15. Соціально-психологічні механізми спілкування.
16. Механізми соціального мислення у формуванні «Я» людини.
17. Принципи дослідження психології великих соціальних груп.
18. Психологічні механізми міжособистісних відносин у малих групах.
19. Групова динаміка: дослідження, методи, процеси.
20. Психологічні особливості нормативної поведінки особистості в групі.
21. Конформізм як соціально-психологічне явище в життєдіяльності людини (теоретичний і практичний аспекти).
22. Соціальні цінності як фактор поведінки.
23. Соціальний контроль в малій соціальній групі.
24. Лідерство і керівництво у малих групах.

25. Особливості прийняття групових рішень.
26. Психологічні засоби впливу в процесі спілкування.
27. Афіліація, атрибуція та любов як прояв міжособистісних відносин.
28. Мотивація агресивної та просоціальної поведінки людини.
29. Формування соціального статусу особистості в контактній групі.
30. Альтруїзм і просоціальна поведінка людини в суспільстві.
31. Психологічні механізми соціалізації індивіда.
32. Психологічні основи попередження конфліктів.
33. Особливості становлення і розвитку соціальної психології організації.
34. Особливості розвитку особистості у процесі соціальних змін.
35. Особистість як об'єкт дослідження в соціальній психології.
36. Особливості прикладних досліджень у соціальній психології.
37. Психологічні засади, принципи соціального впливу на поведінку людини.
38. Соціально-психологічний вплив: сутність, процеси, середовище.
39. Соціально-психологічні засади агресивної поведінки людини.
40. Психоаналітичний підхід у подоланні меж індивідуальної та соціальної психології.
41. Специфіка міжгрупової взаємодії та міжгрупового сприймання в соціальній психології.
42. Самосвідомість особистості як чинник становлення у групі.
43. Група і міжгрупові відносини як соціально-психологічні феномени.
44. Проблема соціальної ролі в соціальній психології.
45. Проблема поведінки та установки в соціальній психології.
46. Проблема формування соціально-психологічного клімату.
47. Проблема соціального інтелекту та соціальної компетентності.
48. Мала група як об'єкт вивчення соціально-психологічної науки.
49. Комунікативна складова спілкування.
50. Феномени лідерства та керівництва в аспекті соціальної психології.
51. Поняття та значення соціальної перцепції в діяльності психолога.
52. Біхевіористські теорії в соціальній психології та їх застосування в практиці.
53. Проблеми впливів на особистість у соціальній психології.

8 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрєєва Г.М. Соціальна психологія підручник для вищих навчальних заклад. Київ: Просвіта, 2014. 290 с.
2. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія: Навч. посібник / Н. М. Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2011. – 296. с.

3. Берн Е. Групова психотерапія; пер. з англ. Київ: Академічний Проект, 2016. 464 с.
4. Бехтерев В. М. Колективна рефлексологія. Київ: Колос, 2011. 432 с.
5. Битянова М.Р. Соціальна психологія. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського 2019. 254 с.
6. Васютинський В.О. Інтеракційна психологія влади В. О. Васютинський. – К., 2005. – 492 с.
7. Вітакер Д. С. Групи як інструмент психологічної допомоги; Пер. з англ. Київ: Центр наукової думки, 2016. 432 с.
8. Власова О. І., Никоненко Ю. В. Соціальна психологія організацій та управління: Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 398 с.
9. Волков І.П. Соціометричні методи в соціально-психологічних дослідженнях. Львів, 2017. 51 с.
10. Волянська О.В. Соціальна психологія: Навчальний посібник / О.В. Волянська, А.М. Ніколаєвська. – К.: Знання, 2008. – 275 с.
11. В. П. Казміренко, В. М. Духнович, О. Ю. Осадько, Засади когнітивної психології спілкування, монографія, Кіровоград : Імекс, 2013. [Електронний ресурс]. Доступно <http://lib.iitta.gov.ua/9030/1/Kazmirenko-mono.pdf>
12. Гапон Н. Соціальна психологія: навчальний посібник. Л.: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 366 с.
13. Горбунова В. В. Психологія командотворення: Ціннісно-рольовий підхід до формування та розвитку команд: Монографія. – Житомир, 2014. –380 с.
14. Грибенко І. В. Дослідження взаємозв'язків неформальних та формальних груп. Наукові студії із соціальної та політичної психології: Зб. статей. Київ: Міленіум, 2018. Вип. 22. С. 90-93.
15. Гуменюк О. Є. Психологія Я-концепції : навч. посіб. / О. Є. Гуменюк. – Тернопіль : Економічна думка, 2004. – 310 с.
16. Десев Л. Психологія малих груп. Київ: Прогрес, 2019. 208 с.
17. Динамічні процеси в малій групі. [Електронний ресурс] режим доступу <https://infopedia.su/7x1248.html>
18. Зуб А. Т. Психологія управління [Електронний ресурс] / А. Т. Зуб. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: https://stud.com.ua/30597/psihologiya/psihologiya_upravlinnya
19. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування : навчальний посібник. – Х. : НФаУ, 2011. – 132 с.
20. Кара-Мурза С.Г. Маніпуляція свідомістю. Навчальний посібник. Видання друге. К.: Оріони, 2006. 528 с.

21. Копець Л. Класичні експерименти в психології / Людмила Копець. – Київ, 2010. – 283 с.
22. Корнєв М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К.: Либідь, 2008. – 301 с.
23. Кричевский Р.Л. Психологія малої групи: теоретичний и прикладний аспекти. – М.: Аспект-Пресс, 2012. – 485 с
24. Кричевський А.Д. Психологія малих груп. Київ: Либідь. 2015. 14 с.
25. Кричевський Р.Л., Дубовська Е.М. Психологія малої групи: навчальний посібник для вузів. Одеса: Аспект Прес, 2011. 318 с.
26. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія: навч. посіб. Київ: 2020.
27. Левін К. Динамічна психологія: вибрані твори; за заг. ред. Д. А. Леонтєва. Харків: Прогрес, 2017. 576 с.
28. Лейтц Г. Психодрама: теорія та практика; пер з нім. 2-е вид. Київ: «Навчальний Центр», 2017. 380 с.
29. Лещенко М.С., Кичко І.І. Вплив корпоративної культури на формування соціально-психологічного клімату в колективі // Modern research in world science. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. SPC «Sci-conf.com.ua». Lviv, Ukraine. 2022. Pp. 1599-1603.
30. Москаленко В.В. Психологія соціального впливу: Навч. посібник – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 448с.
31. Москаленко В.В. Соціальна психологія. Підручник. Видання 2 ге, виправлене та доповнене – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 688 с.
32. Морено Я. Психодрама; пер. з англ. Київ: Центр наукової думки, 2015. 528 с.
33. «Освіта.уа» 2007–2021 Соціальні групи. Поняття і проблеми [Електронний ресурс] «Освіта.уа» 2007–2021 режим доступу <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/psychology/9969/>
34. Олександр Четверіков 07.08.2020 Що таке мала соціальна група [Електронний ресурс]. Режим доступу <https://tdsb4oxi0u-scho-take-mala-sotsalna-grupa>
35. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Підручник: У 2 кн. Кн. 1: Соціальна психологія особистості і спілкування / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2010. – 464 с.
36. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Підручник: У 2 кн. Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2010. – 464 с.
37. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В.

- Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с.
38. Основи соціальної психології: підруч. для закл. вищої освіти/ за ред. М. М. Слюсаревського. К. : Талком, 2018. 579 с.
39. Психологія мас : навчальний посібник / автор-упорядник Я. Є. Кальба. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2012. 208 с.
40. Роменець В. А. Історія психології: ХІХ – початок ХХ століття : Навч. посіб. – К., 2007.
41. Рудестам К. Групова психотерапія: 2-е вид. Пер. з англ. Київ: Либідь, 2018. 352 с.
42. Слободянюк А. В. Психологія управління та конфліктологія : навч. посібник / А. В. Слободянюк, Н. О. Андрущенко. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 120 с.
43. Слюсаревський М. М. «Ми» і «Я» в сучасному світі: Вибрані твори / М. М. Слюсаревський. – К. : Міленіум, 2009. – 340 с.
44. Слюсаревський М. М. Історіогенез соціальної психології як джерело уявлень про її змістовий обсяг, дисциплінарну побудову та науковий статус // Психологія і суспільство. – 2013. – № 2. – С. 45–57.
45. Соціальна психологія в Україні: Довідник / За ред. М. М. Слюсаревського; Упоряд. Л. П. Булах, Л. М. Калачнікова, Л. П. Черниш. – К. : Міленіум, 2004. – 196 с.
46. Соціальна психологія: навч. посіб. / Воляннюк Н. Ю., Ложкін Г. В., Винославська О. В., Блохіна І. О., Кононець М. О., Москаленко О. В., Боковець О. І., Андрійцев Б. В. Київ, 2019. 254 с.
47. Татенко В. О. Психологія впливу: суб'єктна парадигма. Наукові студії із соціальної та політичної психології. Вип. 3 (6). К.: Видавництво “Сталь”, 2000. С. 3–18.
48. Татенко В. О. Соціальна психологія впливу: монографія. К.: Міленіум, 2008.
49. Теорія сімейних систем Мюррея Боуена: основні поняття, методи та клінічна практика. За ред. К. Бейкер. Київ: Либідь, 2015. 496 с.
50. Трухін І. О. Соціальна психологія спілкування: навчальний посібник / І. О. Трухін. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 336 с.
51. Філоненко М. М. Психологія спілкування. Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 224 с.
52. Фройд З. Вступ до психоаналізу. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2019
53. Циба В.Т. Системна соціальна психологія: Навчальний посібник / В.Т. Циба. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.

54. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навч. посібник – К.: Основи, 2007. – 390 с.
55. Філоненко М. М. Психологія спілкування. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 383 с.
56. Шахова О. Г. Соціальна психологія особистості: навчальний посібник. Харків: «Контраст», 2019.
57. Handbook of social psychology / Susan T. Fiske, Daniel T. Gilbert, Gardner Lindzey (Eds.). – 5th Edition: in 2 vol. – New Jersey, 2010.
58. Handbook of theories of social psychology / Paul A. M. van Lange, Arie W. Kruglanski, E. Tory Higgins. – SAGE Publications, 2011. – Vol. 1.; Vol. 2.
59. Harre R. Social Being: a Theory for Social Psychology. – Oxford, 1979. Social psychology: Handbook of basic principles / Ed. By A. W. Kruglanski, E. T. Higgins. – 2nd ed. – USA, 2007.
60. Kohut H. Self Psychology and the Humanities. New York: Norton, 2015. 290 p.
61. Social psychology: Handbook of basic principles / Ed. By A. W. Kruglanski, E. T. Higgins. – 2nd ed. – USA, 2007.

9 ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» (нова редакція). Режим доступу: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>
2. Методичні рекомендації щодо виконання та оформлення кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр» Національного університету «Чернігівська політехніка». Режим доступу: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/metod-rekom-vukonannya-kvalif-robit.pdf>
3. ПОРЯДОК проведення перевірки кваліфікаційних робіт та індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на плагіат в Національному університеті «Чернігівська політехніка» (нова редакція). Режим доступу: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/poryadok-provedennya-perevirky-kval-robit-ta-indyvidualnyh-zavdan-na-plagiat.pdf>

ДОДАТКИ

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Факультет соціальних технологій, оздоровлення та реабілітації
Кафедра психології і креативних індустрій

Дудко Вікторія Олександрівна

КУРСОВА РОБОТА

З дисципліни: «Соціальна психологія»

«... тема ...»

Курс 2-й Група.....

**Науковий керівник:
Старший викладач
Лещенко М.Є.**

Робота подана на кафедру
“ ____ » _____ 2023 р.

Робота допущена до захисту
_____ Науковий керівник
“ ____ » _____ 2023 р.

Робота захищена з
оцінкою _____
“ ____ » _____ 2023 р.

_____ Голова комісії
_____ Члени комісії

Чернігів 2023

Додаток Б

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ ІЗ ЖІНКАМИ, ЯКІ ЗВІЛЬНЯЮТЬСЯ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ	5
1.1 Теоретичний аналіз проблеми соціальної адаптації жінок, що звільняються з місць позбавлення волі, до життя у суспільстві... ..	5
1.2 Особливості взаємодії органів та установ, які беруть участь у підготовці засуджених жінок до звільнення.....	9
РОЗДІЛ 2 АЛЬТЕРНАТИВНІ ФОРМИ ПІДГОТОВКИ ЖІНОК ДО ВИХОДУ НА ВОЛЮ	12
2.1 Тренінгова робота із засудженими жінками як форма підготовки до виходу на волю.....	12
2.2 Групи взаємодопомоги та підтримки для жінок, які повертаються з місць позбавлення волі.....	15
2.3 Арттерапія як ефективна форма роботи з жінками, які готуються до виходу на волю	18
РОЗДІЛ 3 ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЖІНОК ДО ЗВІЛЬНЕННЯ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ	20
3.1 Методики та організація дослідження соціально-психологічної підготовки жінок до звільнення з місць позбавлення волі.....	20
3.2 Аналіз та інтерпретація результатів дослідження особистісних якостей жінок, які звільняються з місць позбавлення волі	21
3.3 Програма соціально-психологічної підготовки жінок до звільнення з місць позбавлення волі.....	23
ВИСНОВКИ	27
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	30
ДОДАТКИ	33

ВСТУП

Актуальність. Однією з основних причин кризи в реальному секторі економіки є низький рівень ефективності управління. Дуже повільними темпами відбувається зміна стереотипів мислення, які склалися протягом багатьох десятиліть. Економічна стійкість підприємства залежить від багатьох факторів, серед яких важливе місце займають такі інструменти впливу, як стиль і методи управління керівника. При постійному впливі зовнішніх умов постає потреба у застосуванні нових стилів лідерства, методів і форм організації ефективної роботи.

Огляд існуючого наукового доробку із поставленої проблематики свідчить про значну увагу, вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів, до проблеми діяльності вітчизняних та іноземних підприємств у виході на зовнішні ринки що сприяють пристосуванню економіки до системи світових господарських відносин та формуванню економіки відкритого типу як: Бланшар К., Файоль А., Фідлер Ф., Блейк Р., Хауз Р., Мітчел Т. та інші.

Мета роботи - узагальнення теоретичних підходів та розробка практичних рекомендацій щодо визначення і використання різних методів та стилів управління трудовим потенціалом підприємств за умов розвитку євроінтеграційних процесів.

Об'єктом дослідження курсової роботи є процеси управління персоналом підприємства.

Предметом дослідження курсової роботи є теоретичні та практичні аспекти управління персоналом підприємства.

Завдання курсової роботи:

- Розкрити сутність і економічне значення поняття стилів управління персоналом;
- Надати класифікацію методів управління персоналом;

- Вивчити особливості використання методів та стилів управління персоналом;
- Провести аналіз стилів та методів управління персоналом на підприємстві ТОВ «Міст Експрес»;
- Окреслити шляхи удосконалення стилів та методів управління персоналом на досліджуваному підприємстві.

Методологічною основою роботи є загальнонаукові методи дослідження: спостереження і узагальнення, аналіз і синтез, порівняння, структурно-логічний метод, графічний, розрахунково-аналітичний. Зокрема, метод спостереження використаний при дослідженні підприємства на практиці, а саме вивчення системи управління персоналом. Висновки щодо фінансового стану на основі комплексу всіх розрахованих фінансових показників, а також загальні висновки були отримані за допомогою методу узагальнення. Метод порівняння був застосований при дослідженні як теоретичних основ поняття «управління персоналом», так і при порівнянні фінансових показників емпіричної бази дослідження. Використання графічного методу було доцільне при побудові різноманітних схем по методології управління персоналом в організації та схеми організаційної структури управління підприємством.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТИЛІВ ТА МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

1.1 Сутність і економічне значення стилів управління персоналом

Сьогодні кожен керівник в процесі управлінської діяльності виконує свої обов'язки у властивому тільки йому стилі. Стиль керівництва виражається в тому, якими прийомами керівник спонукає колектив до ініціативного і творчого підходу до виконання покладених на нього обов'язків, як контролює результати діяльності підлеглих. Прийнятий стиль керівництва може служити характеристикою якості діяльності керівника, його здатності забезпечувати ефективну управлінську діяльність, а так само створювати в колективі особливу атмосферу, сприяє розвитку сприятливих взаємин і поведінки. Ступінь, до якої управляючий делегує свої повноваження, типи влади, використовувані ним, і його турбота, перш за все про людські відносини або, перш за все, про виконання завдання – все відображає стиль керівництва даного керівника [5, 296].

Стиль керівництва являє собою інтегральну характеристику, що включає в себе особливості як керівника, так і об'єкта. Стиль керівництва – це цілісна, відносно стійка система методів, способів, прийомів впливу керівника на колектив для ефективної реалізації управлінських функцій [5, 296].

Стиль керівництва – це система методів впливу керівника на підлеглих, також це особливості взаємодії керівника з колективом, що стабільно проявляються і формуються як під впливом об'єктивних і суб'єктивних умов управління, так і індивідуально-психологічних особливостей керівника [2, 75].